

Rechtbank Amsterdam
Sector bestuursrecht
Procedurenr: 14/1512 PARKBL
Zitting: 11 november 2014 te 9.00u

PLEITNOTA

inzake

De heer **L.T.C. Filippini**
Advocaat: mr B.A. Boer te Den Haag

Tegen

Gemeente Amsterdam
Dienst belastingen

Edelachtbaar college,

De zaak lijkt een bagatelkwestie, maar is dit geenszins. Mijn betoog zal zijn dat mijn cliënt geen naheffingsaanslag verschuldigd is, omdat het systeem dat tot deze naheffingsaanslag heeft geleid in strijd met een mensenrecht is en daarmee de wet, namelijk het recht op privacy, zoals dat is vastgelegd in een tweetal verdragen waar Nederland zich bij heeft aangesloten. Het eerste verdrag is het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het tweede is het verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van de Verenigde Naties (IVBPR). Beide verdragen kennen beschermende bepalingen met betrekking tot privacy en door hun status als verdrag gaan deze beschermingsbepalingen boven ons Nederlands recht.

Ik zal mij in mijn pleidooi met name richten op artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, aangezien dit verdrag nog een beperkingsmogelijkheid heeft die ik niet ben tegen gekomen in het IVBPR; een beperkingsmogelijkheid op grond van het economisch welzijn van het land. Door nu het aan verdrag te toetsen dat de meeste beperkingsmogelijkheden kent (het EVRM), wordt ook aan het IVBPR getoetst, aangezien dit Verdrag m.b.t. privacy, op deze beperkingsmogelijkheid na, min of meer een zelfde toets kent.

Het recht op privacy is een mensenrecht. Een recht dat wij als Nederland hoog achten en ook actief willen bevorderen, althans als het het buitenland betreft. Dit weekend is er ook bij ons nog de val van de Berlijnse Muur herdacht. De val die heeft gezorgd dat vele mensen het recht op privacy eindelijk daadwerkelijk konden uitoefenen.

Wrang is het om dan enkele dagen later hier te staan om hetzelfde recht te moeten bevechten in Nederland en te merken dat Nederland, in weerwil van haar verplichtingen uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, de privacy voor haar eigen burgers niet bevordert.

Waarom is kentekenparkeren nu in strijd met het recht op privacy? Ik zal beginnen met een korte beschrijving van het systeem, zoals ik dat na bestudering van verschillende websites begrijp. Bij kentekenparkeren dient er een betaling te geschieden waarbij een locatie, tijd en kenteken aan elkaar worden gekoppeld. Hierdoor wordt het mogelijk dat een scanauto door de straten kan rijden die bij elke scan van een kenteken verifieert of bij dat kenteken door een betaling een juiste koppeling van tijd en locatie bestaat.

Indien dit het geval is, dan hoeft er geen naheffingsaanslag te worden opgelegd en mocht er een kenteken zonder betaling worden gevonden, dan zal er wel een naheffingsaanslag worden verstuurd.

De gegevens die de parkeerder moet verstrekken om aan het kentekenparkeren te voldoen in Amsterdam betreffen de kentekengegevens zelf en bij betaling wordt er een registratie gemaakt van zijn bankpas- of creditcardgegevens. De kentekengegevens worden vervolgens op grond van de Algemene wet inzake Rijksbelastingen 7 jaar versleuteld bewaard in het Nationaal Parkeerregister. Het Nationaal Parkeerregister is een initiatief van een coöperatie van verscheidene gemeenten, nu bekend onder de afkorting SHPV. De betaalgegevens worden, op grond van naar ik aanneem eveneens de Algemene wet inzake Rijksbelastingen, gedurende 7 jaar lokaal bewaard, dus op het stadhuis hier in Amsterdam.

Ongeacht of de gegevens versleuteld worden opgeslagen kan men dus gedurende 7 jaar traceren op welk moment en waar een bepaald kenteken en derhalve een persoon zich bevond. Het versleuteld zijn is niet van belang, aangezien het gedurende deze tijd altijd mogelijk moet zijn om de versleuteling ongedaan te maken. Immers, indien de versleuteling niet ongedaan kan worden gemaakt, wordt niet voldaan aan de Algemene wet Rijksbelastingen.

Welk doel dient het kentekenparkeren; en ruimer gesteld het parkeerbeleid? Het parkeerbeleid, waarvan het kentekenparkeren een uitwerking is, is in het leven geroepen om de parkeerdruk te reguleren. Om parkeerdruk te reguleren zijn er tal van mogelijkheden die thans en in het verleden met succes zijn en worden gebruikt.

Om dit doel te bereiken is het dus niet noodzakelijk om een koppeling te maken met gegevens, waardoor een parkeerder kan worden geïdentificeerd en derhalve een inbreuk op zijn privacy moet dulden. Kentekenparkeren voldoet dus niet aan het pertinentiecriteria dat het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens als voorwaarde stelt om een inbreuk te kunnen billijken. Deze bewerking is namelijk niet noodzakelijk om in een democratische samenleving het beoogde doel te bereiken.

Het beoogde doel lijkt bij de gemeente Amsterdam, en alle andere gemeenten die ook het kentekenparkeren nastreven, met name te liggen in een verhoging van de parkeerinkomsten. Een opmerking op de website van het Nationaal Parkeerregister is veelzeggend: *“De handhaving wordt zo veel efficiënter; de pakkans neemt spectaculair toe, terwijl er minder handhavers nodig zijn.”*

Het sluitend kunnen krijgen van een gemeentebegroting kan natuurlijk nooit reden zijn om de privacy te mogen schenden. Het verhogen van parkeerinkomsten voldoet ook geenszins aan het enige hier van toepassing kunnen zijnde criterium dat een inbreuk op de privacy zou kunnen rechtvaardigen, namelijk het criterium van het economisch welzijn van het land. Het landsbelang speelt hier geenszins een rol, laat staan haar economisch welzijn. Zeker niet als men naar de diplomatieke geschiedenis van de totstandkoming van het EVRM kijkt, de travaux préparatoires, is er geen plaats voor het economisch welzijn van een gemeente.

Dit criterium is op verzoek van het Verenigd Koninkrijk in het EVRM opgenomen in verband met de mogelijkheid tot douanecontroles e.d. en ter voorkoming van het wegsluizen van gelden uit het Verenigd Koninkrijk.

Het kentekenparkeren voldoet ook niet aan het rechtsstaatbeginsel dat nodig is om een inbreuk op een mensenrecht te kunnen rechtvaardigen. Het kentekenparkeren mist immers een kenbaar regime dat de burger adequate bescherming biedt om inbreuken te tolereren en dat ook een toezichtapparaat kent om de hierbij behorende bescherming te kunnen waarborgen.

Er is immers veel onduidelijkheid met betrekking tot de opslag van door de parkeerder afgestane gegevens. Wie bepaalt wie er wanneer bij de opgeslagen gegevens kan? Wie kunnen er nu eigenlijk bij? Wie controleert dat er geen onrechtmatige inbreuken zullen plaatsvinden? Vragen die nog meer zwaarte krijgen, nu de gemeente Amsterdam ook voornemens is het parkeerbeheer aan te besteden en de mogelijkheid bestaat dat de eerste schakel in de opslag van persoonsgegevens door niet-overheidsgerelateerde bedrijven zal plaatsvinden.

Het eveneens noodzakelijke proportionaliteitsbeginsel om de inbreuk te kunnen rechtvaardigen heb ik zojuist al besproken, door te stellen dat er verscheidende systemen in het verleden zijn ontwikkeld en kunnen worden gebruikt om de parkeerdruk te reguleren zonder dat kentekengegevens dienen te worden ingevoerd. Naast dit beginsel kent men ook nog het subsidiariteitsbeginsel, waaraan in ieder geval de voorwaarde dat alleen met een bankpas en creditcard kan worden betaald niet voldoet.

Op internet las ik dat de gemeente Tiel het kentekenparkeren combineert met de mogelijkheid om betalingen nog steeds met contant geld te doen. Kentekenparkeren is dus voor een goede uitvoering niet slechts uit te voeren indien er met een bankpas of creditcard wordt betaald. Ik wil hierbij opmerken dat contant geld nog steeds een wettig betaalmiddel in Nederland is. Een betaalmiddel dat de ultieme bescherming voor de privacy kent. De conclusie kan dan ook geen andere zijn dan dat het kentekenparkeren een schending van de mensenrechten is, met name artikel 8 EVRM en 17 IVBPR. Zeker als dit kentekenparkeren ook nog gepaard gaat met slechts de mogelijkheid om met een bankpas of creditcard te betalen.

Naast de herinvoering van betaling met contant geld zou een alternatief nog kunnen zijn, dat met contant geld op meerdere en zeer toegankelijke locaties anoniem te gebruiken gegevensdragers met parkeertegoed te koop zijn. Een systeem dat gelijk is aan het los te kopen beltegoed.

Het belang van een parkeerder om anoniem aan zijn parkeerbelasting te voldoen is daarentegen evident. Het nu door de gemeente Amsterdam toegepaste kentekenparkeerbeleid zorgt dat elke parkeerder een duidelijke voetafdruk achterlaat en bij het koppelen van meerdere voetafdrukken zelfs een duidelijk spoor. Een ongewenste situatie voor een individu.

Ook maatschappelijk gezien is er een groot belang dat er geen spoor bij een individu kan ontstaan. Zo kan een dergelijk spoor de bescherming frustreren die een journalist aan zijn bron (klokkenluider) wil geven doordat nu te volgen is wanneer de desbetreffende journalist zich waar bevond. Ook het geheimhoudingsrecht van de advocaat kan worden geschonden doordat te traceren is met wie hij op welk moment sprak of wie hem bezocht.

Wat dacht u van patiënten die niet bekend willen hebben dat zij op regelmatige basis een psychiater of psycholoog bezoeken? Een ander groot gevaar dat aan de opslag van parkeergegevens kleeft is dat door het invoeren van een verkeerd kenteken ten onrechte een aanwijzing kan worden gecreëerd dat iemand op een bepaalde plek is geweest en derhalve in een strafrechtelijk onderzoek als verdachte kan worden aangemerkt.

Wellicht dat u nu denkt dit zijn allemaal vergezochte voorbeelden? Zo ver gezocht is dit echter niet. Op dit moment wordt er immers gebruik gemaakt van het kunnen uitpeilen van een telefoon om te achterhalen of en wanneer iemand waar is geweest. En bij een telefoon heeft de gebruiker nog de mogelijkheid om deze thuis te laten, maar bij kentekenparkeren ontkomt hij er niet aan om zich tijdens het parkeren bekend te maken.

Zeker nu er geen enkele waarborg bestaat omtrent de veiligheid van de opslag, wie toegang heeft tot deze opslag en hoe een goede naleving wordt gewaarborgd is het billijken van kentekenparkeren de deur nog verder openzetten naar Orwell's Big Brother.

Kentekenparkeren kent nog een ander vreemd gevolg. Het leidt tot een permanente identificatieplicht op het moment dat de parkeerder wil parkeren. Nu hoeft men zich slechts te identificeren als er een goede reden hiervoor bestaat, maar kentekenparkeren leidt tot identificatieverplichting zonder dat er maar enige reden hiervoor is. Wederom een argument waarom kentekenparkeren niet mogelijk moet zijn. Ik wil hierbij het heftig verzet van enige jaren geleden met betrekking tot de invoering van de identificatieplicht in herinnering roepen. Wij Nederlanders vonden, en naar mij idee vinden nog steeds, niet dat men zich te allen tijde - zonder reden - dient te identificeren.

Concluderend, de naheffingsaanslag die thans wordt bestreden dient te vervallen omdat deze in strijd met de wet, namelijk i.s.m. de artikelen 8 EVRM en 17 IVBPR, is opgelegd.

Advocaat